

**Exam. Code : 112501
Subject Code : 1051**

Bachelor of Physical Education and Sports (B.P.E.S.)

Part—I

SOCIAL SCIENCE

Paper—V

Time Allowed—2 Hours] [Maximum Marks—100

Note :— There are *eight* questions of equal marks.

Candidates are required to attempt any *four* questions.

1. Discuss the scope and nature of Economics.
2. Explain the nature and scope of study of history and civics.
3. What are vegetation, soil and minerals resources ? Explain in detail.
4. Explain transport and communication.
5. Describe Punjab plain and Himalayan region in detail.
6. Explain Deccan Plateau in detail.
7. Describe in detail the annexation of Maharaja Ranjit Singh Empire.
8. Discuss the Freedom Movement of 1857-1947. Explain the events leading to Indian independence.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :- ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅੰਕ ਹਨ। ਪਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ।

1. ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਕਾਰਜ-ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸਕੋਪ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
3. ਬਨਸਪਤੀ, ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਖਣਿਜ ਸਰੋਤ ਕੀ ਹਨ ? ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।
4. ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
5. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੈਦਾਨੀ ਅਤੇ ਹਿਮਾਲੀਅਨ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।
6. ਡੈਂਕਨ ਪਠਾਰ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸੋ।
7. ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਮਿਲਾ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸੋ।
8. 1857-1947 ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਵੱਲ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :- ਆਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅੰਕ ਹਨ। ਵਿਦਾਰਥੀਆਂ ਕੋ ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਕਾ ਪ੍ਰਯਾਸ ਕਰਨਾ ਆਵਸਥਕ ਹੈ।

1. ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਕੇ ਕਾਰਬੋਨ ਅਤੇ ਸ਼ਵਰੂਪ ਕੀ ਵਿਵੇਚਨਾ ਕੀਤੇ।
2. ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ ਕੇ ਅਧਿਆਨ ਕੇ ਸ਼ਵਰੂਪ ਅਤੇ ਕਾਰਬੋਨ ਕੀ ਵਾਖਾ ਕਰੋ।
3. ਵਨਸਪਤਿ, ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਖਨਿਜ ਸੰਸਾਧਨ ਕਿਥੋਂ ਹਨ ? ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਖਾ ਕਰੋ।
4. ਪਰਿਵਹਨ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਕੀ ਵਾਖਾ ਕਰੋ।
5. ਪੰਜਾਬ ਕੇ ਮੈਦਾਨੀ ਅਤੇ ਹਿਮਾਲੀਅਨ ਖੇਤਰ ਕਾ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਖਾ ਕਰੋ।
6. ਦਕਕਨ ਪਠਾਰ ਕਾ ਵਿਸਥਾਰ ਮੌਜੂਦਾਵਾਂ।
7. ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਮਰਾਜ ਕੇ ਵਿਲਾਈ ਕਾ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਖਾ ਕਰੋ।
8. 1857-1947 ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਆਂਦੋਲਨ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ। ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਕੀ ਓਰ ਲੇ ਜਾਨੇ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕੀ ਵਾਖਾ ਕੀਤੇ।